

LITTEKENS

ANKE DE VRIES

LITTEKENS

LEMNISCAAT ROTTERDAM

Van Anke de Vries verscheen eerder bij Lemniscaat:

De vleugels van Wouter Pannekoek (met ill. van Mies van Hout)

Het geheim van Mories Besjoer

Belledonne kamer 16: een dagboek uit het verzet

Medeplichtig

Kladwerk

Blauwe plekken

De rode handschoen

Het grote boek van Florian (met ill. van Mies van Hout)

Raf (met ill. van Charlotte Dematons)

Het geheim van Mories Besjoer ontving de Zilveren Griffel 1976.

Kladwerk werd bekroond door de Nederlandse Kinderjury 1991

en *Blauwe plekken* door de Nederlandse Kinderjury 1993.

© 2016 Anke de Vries

Omslag: Marc Suvaal, Lemniscaat

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v., Vijverlaan 48, 3062 HL

Rotterdam, 2016

ISBN 978 90 477 0778 3

NUR 284

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

Ze zag de jongen te laat. Hij zat bij de driesprong en leunde met zijn rug tegen een boomstam. Enkele meters van hem vandaan lag een fiets in de berm.

Clara hield haar pas in en stond in tweestrijd. Teruggaan was opvallender dan gewoon voorbijlopen. Ze stak de weg over, zodat de afstand tussen hen groter zou zijn als ze hem passeerde.

De stem van Stromae zong door. De muziek op haar iPod had haar zo in beslag genomen dat ze niet op de omgeving had gelet en nu zat daar opeens die jongen, leunend tegen een eik. Waarschijnlijk een toerist die op doortocht was. Ze zou geen notitie van hem nemen en gewoon doorlopen.

Clara duwde de donkere zonnebril vaster op haar neus. De zon brandde, het was bloedheet, haar T-shirt plakte op haar huid.

De driesprong naderde, ze versnelde haar pas en bleef star voor zich uitkijken. Stromae begon aan een nieuw lied. De afstand tussen haar en de jongen werd steeds kleiner en ze merkte verschrikt op dat hij wat moeizaam aanstalten maakte om te gaan staan.

Ik negeer hem gewoon, sprak ze zichzelf toe. Vanuit haar ooghoeken zag ze hem staan. Zijn mond bewoog, maar ze verstond hem niet door de muziek. Ook al had ze hem verstaan, dan zou ze nog niet gereageerd hebben.

Ze passeerde de driesprong en liep haastig verder. Het asfalt onder haar voeten was op sommige plaatsen gesmolten door de hitte.

Clara voelde de ogen van de jongen in haar rug prikken. De verlaten landweg, omzoomd door bergen van kalksteen, strekte zich voor haar uit. Aan weerszijden pronkten velden vol zonnebloemen, maïs en lavendel. Ze haalde de dopjes uit haar oren, maar de stilte rondom

benauwde haar plotseling, haar eigen stappen klonken beangstigend.

Had ze de jongen toch antwoord moeten geven? Waarschijnlijk vroeg hij de weg. Ze probeerde hem uit haar gedachten te bannen, maar het beeld van de blonde jongen met de fiets bleef zich haarscherp voor haar ogen aftekenen. Zijn moeizame poging om te gaan staan, de manier waarop hij zijn schouders strekte en een paar stappen in haar richting deed, de mond die bewoog als in een stomme film. De fiets in de berm met uitpuilende fietstassen. Hij was vast met vakantie en wilde weten waar een camping was.

Eindelijk bereikte ze het huis van haar grootmoeder. Een hobbelig pad tussen hoge eikenbomen leidde naar boven. Zodra ze het tuinhekje opende sprong de poes van de houten tuinbank en kwam op haar toelopen. Clara stopte haar iPod in haar rugzak en liep naar binnen.

‘Dag lieve kind,’ zei haar oma. ‘Je zult wel dorst hebben na de wandeling.’

‘Wel een beetje,’ gaf Clara toe. Ze dronk gulzig een glas water uit de kraan.

‘Waar ben je geweest?’

‘O, ik ben een eindje de bergen ingegaan,’ antwoordde ze vaag.

Ze legde de rugzak in een hoek van de kamer en liep met de poes in haar armen weer naar buiten. Haar grootmoeder zag haar op de tuinbank zitten, waar ze met een afwezige blik over de rug van het dier aaide.

Waar is dat opgeruimde meisje van vroeger gebleven, dacht ze meewarig. Haar kleindochter, die nu haar mooie ogen verborg achter een donkere zonnebril. Hoe iemand zo kan veranderen. Zou dit ooit weer goed komen?

Ze liep naar de ijskast en vulde een glas dat ze mee naar buiten nam.

‘Dit is vruchtensap, dat zal je goed doen.’ Ze zette het glas voor haar neer. ‘Ik moet nog naar de supermarkt,’ vervolgde ze. ‘Ga je mee?’

Clara verstijfde. 'Ik... ik blijf liever thuis.'

'Je moet je niet zo afsluiten, niemand kent je hier.'

Clara's been wiebelde zenuwachtig op en neer, ze tuurde naar de grond. 'Oké dan,' zei ze tam.

Paul haalde verbaasd zijn schouders op en staarde het tengere figuurtje na, dat steeds kleiner werd. Het donkere haar glansde en de paardenstaart danste op en neer; het vormde een scherp contrast met de gesloten uitdrukking op haar gezicht en de haastige manier van lopen, alsof ze vluchtte voor haar eigen schaduw. Op de vraag welke afslag hij moest nemen naar Hauteroche was geen enkele reactie gekomen. Waarschijnlijk had ze hem niet gehoord door de muziek op haar iPod, maar ze moest toch gezien hebben dat hij was gaan staan om haar iets te vragen?

Hij wreef over zijn kuit, die gespannen aanvoelde. Nog een paar kilometer, dan had hij zijn doel bereikt en zou hij aankomen bij Martine, zijn tante, en haar man Pierre. De laatste keer dat hij ze had gezien was twee jaar geleden. Zijn neefjes, Claude en Olivier, moesten nu ruim drie en vier zijn en zouden hem niet herkennen.

Paul pakte zijn fiets. Hij was even gestopt om uit te rusten toen dat meisje voorbijliep aan wie hij de weg had willen vragen. Nu was hij nog niets wijzer. Dan maar gokken en rechts afslaan.

Hij had goed geraden. Twintig minuten later bereikte hij de verbouwde boerderij van Martine en Pierre.

De ontvangst was hartelijk, Martine was zichtbaar blij hem weer te zien. Claude en Olivier namen hem nieuwsgierig op en het duurde niet lang of het ijs was gebroken.

'Wil je mijn konijn en cavia zien?' vroeg Olivier.

'Het is mijn cavia!' riep Claude verontwaardigd.

'Straks gaat Paul naar jullie konijn en cavia kijken,' kwam Martine tussenbeide, 'hij is net aangekomen, jullie moeten hem eerst nog met rust laten.'

‘Waarom?’ vroegen ze tegelijkertijd.

‘Omdat ik even met hem wil praten.’

‘Wij ook,’ zei Olivier. Met duidelijke tegenzin dropen ze af.

‘Hoe is het nu met je?’ informeerde Martine toen ze alleen waren.

‘Beter dan vorig jaar,’ antwoordde hij.

‘Het is ook niet niks wat je hebt meegemaakt. Echt een prestatie om helemaal hiernaartoe te fietsen. Niet te veel last gehad van je been?’

‘Zo nu en dan. Maar dan trek ik mijn sexy kous aan.’ Met een komisch gebaar trok hij zijn spijkerbroek omhoog en toonde de elastische kous.

‘Ziet er interessant uit,’ vond Martine. ‘Kun je ermee tennissen?’

‘Heb ik nog niet geprobeerd.’

Martine nam hem even peilend op, maar gaf geen commentaar.

‘Je wilt je vast eerst wat opruimen. Je weet waar je de douche kunt vinden.’

Even later stroomde het water over zijn lichaam. Zijn enkel en kuit waren, ondanks de steunkous, toch nog gezwollen. Hij droogde zich af en smeerde daarna zijn kuit zorgvuldig in met zalf. Claude en Olivier rammelden aan de badkamerdeur.

‘Wil je nu mijn konijn en cavia zien?’ vroeg Olivier.

‘Het is niet jouw cavia, hij is van mij,’ riep Claude weer.

‘Ik kom eraan,’ zei Paul grinnikend. Hij stopte zijn vuile kleren in de wasmand en raapte in het voorbijgaan de rondslingerende sandalen van zijn neefjes op. Hij begon zich al helemaal thuis te voelen.

’s Avonds kwam Pierre thuis.

‘De laatste keer dat je hier was waren we even groot, maar nu moet ik tegen je opkijken,’ zei Pierre.

Ze aten buiten in de tuin. Paul vertelde over zijn fietstocht, waar hij had gekampeerd en wat hij had beleefd onderweg.

‘Heb je redelijk weer gehad?’ informeerde Pierre.

‘In het begin wel, alleen de laatste dagen wat minder, het was vaak

warm en broeierig. Eergisteren, in Crest, was het noodweer. Ik heb nog nooit zoiets meegemaakt. Hagelstenen als duiveneieren, het was of de wereld verging.’

‘We hoorden ervan op het nieuws,’ zei Martine, ‘Het moet in die omgeving nogal een ravage zijn. Er schijnen zelfs daken van huizen te zijn gewaaid.’

‘Dat niet alleen. De stroom viel ook uit en de camping stond blank,’ vertelde Paul.

‘Waar heb je dan geslapen?’

‘Bij monsieur Martin, een man die ik in het café ontmoette waar ik schulde toen de bui losbarstte. Het zat er stampvol. We raakten aan de praat en ik vertelde dat ik een camping zocht. Toen we hoorden dat die was ondergelopen bood hij mij onderdak aan.’

‘Wat gastvrij van die man,’ zei Martine.

‘Vond ik ook.’

‘Na al die dagen in een tentje was het zeker weer lekker slapen in een bed,’ merkte Pierre op.

Paul knikte, maar ging er verder niet op in. Martine nam hem stilletjes op. Paul was veranderd in de afgelopen twee jaar. Minder fanatiek en hij leek rustiger, maar dat kon schijn zijn. Zijn eigenzinnigheid had hij behouden; de fietstocht vanuit Nederland naar de Drôme in Frankrijk was zijn idee geweest en had hij doorgezet, ondanks het verzet van zijn ouders. Hij was langer en breder geworden, zijn stem zwaarder – de stem van zijn vader en de lichtblauwe ogen van zijn moeder. Hij repte met geen woord over zijn tennisclub, maar informeerde waar Pierre mee bezig was. Ook dat was opvallend. Paul was vroeger erg op zichzelf gericht en had weinig belangstelling voor anderen. Zijn leven bestond uit tennissen, toernooien en bekertjes die hij had gewonnen, het slokte al zijn aandacht op. Nu luisterde hij naar Pierre, die vertelde dat hij bezig was met het bouwen van een schuur achter op het terrein.

‘De betonnen vloer is verleden week gestort,’ legde hij uit. ‘Ik heb een paar dagen vrij genomen om met de bouw te beginnen.’

‘Ik wil je best helpen,’ bood Paul aan.

‘Je weet niet waar je aan begint,’ zei Martine, ‘Pierre is een slavendrijver.’

‘Weet ik,’ lachte Paul, ‘maar ik heb wel zin in die klus.’

Die avond kon Paul niet in slaap komen. De indrukken van de afgelopen dagen tolden door zijn hoofd. De fietstocht was zwaarder en eenzamer geweest dan hij zich had voorgesteld. Als hij ’s avonds een camping opzocht was hij dikwijls te moe geweest om een gesprek aan te knopen en had hij zich afgezonderd. De nachten waren dikwijls onrustig en vaak werd hij opgeschrikt door onbekende geluiden of harde stemmen. De storm in Crest stond nog vers in zijn geheugen; de omgewaaide bomen, afgewaaide dakpannen en luiken... Maar vooral de avond bij monsieur Martin; een oude, onopvallende man in een Frans provinciestadje, aan wie hij zich had blootgegeven.

Paul ging op zijn rug liggen. Nu zat hij hier in Hauteroche bij Martine en Pierre. Martine mocht hij graag. Ze was de jongste zus van zijn moeder. Zes jaar geleden was ze met Pierre getrouwd.

‘Waar hebben jullie elkaar eigenlijk ontmoet?’ had hij aan tafel gevraagd.

‘In de supermarkt,’ vertelde Martine. ‘Niet erg romantisch. We liepen elkaar letterlijk tegen het lijf. Ik kampeerde met een vriendin hier in de buurt en deed boodschappen bij de Super U, waar ik honing kocht. Pierre was daar ook. Hij keek niet uit zijn doppen en botste tegen me op, waardoor de pot honing uit mijn handen glipte.’

‘Ik stond met mijn sandalen midden in de glasscherven en honing, mijn tenen kleefden aan elkaar,’ vulde Pierre aan. ‘Voordat Martine me uit kon schelden bood ik mijn excuses aan, zei dat het mijn schuld was enzovoort, enzovoort en een halfuur later dronken we koffie op een terrasje.’

‘En elk jaar krijg ik steevast een pot honing op onze trouwdag,’ zei Martine.

Twee jaar geleden had Paul hier ook gelogeerd met zijn ouders en

Suzan, zijn zusje. Sindsdien was er veel veranderd. Zijn ouders zaten nu in Schotland. Zijn weigering om met hen mee te gaan had op enorme weerstand gestuit en spanning veroorzaakt, maar zijn tenniscoach Eric, die nog steeds regelmatig op bezoek kwam, had de doorslag gegeven. Wat Eric die middag met zijn ouders besproken had wist hij niet, maar toen hij was thuisgekomen zei zijn vader: 'We hebben het met Eric over de vakantie gehad.'

Meteen had hij zich schrap gezet. 'En?' Het had uitdagend geklonken.

'Eric vindt het helemaal geen gek plan dat jij door Frankrijk wil fietsen en naar Martine gaat.'

Even was hij uit het veld geslagen.

'Hij denkt dat je het best aankunt.'

'En jullie?'

'We weten eigenlijk niet of wij het wel aankunnen,' zei zijn moeder. Dat was het laatste wat hij als antwoord had verwacht.

'Maar we komen er wel uit,' glimlachte zijn vader, 'zit daar maar niet over in.'

Toen Eric opstond liep hij met hem mee naar de deur. 'Bedankt Eric.'

'Waarvoor?'

'Dat je ze hebt kunnen overtuigen.'

Eric gaf hem een klopje op zijn schouder.

'Jij moet je leven weer oppakken, Paul, en dat zal je heus wel lukken. Je hebt trouwens een prima stel ouders, maar dat wist je al.'

Paul knikte en bleef hem nakijken tot hij in de auto stapte. Eric stak zijn duim omhoog en reed weg.

Paul knipte het leeslampje aan en pakte zijn mobieltje. Hij zou Eric ook even een berichtje sturen. Zijn ouders had hij al laten weten dat hij was aangekomen.

'Doel bereikt,' seinde hij.

'Zo ken ik je weer,' las hij even later.

Paul glimlachte. Echt Eric. Hij draaide zich op zijn zij en viel in slaap.

2

De volgende ochtend werd Paul vroeg wakker. Claude en Olivier sliepen nog, maar Martine scharrelde al rond in de keuken.

‘Goed geslapen?’ vroeg ze toen hij binnenkwam.

‘Ja. En jij?’

‘Matig. Claude werd wakker vannacht, maar sliep gelukkig weer snel in. Ik doe er helaas langer over en bovendien was ik misselijk. Ik ben weer zwanger, zie je.’

Paul keek haar verrast aan. ‘Hoelang al?’

‘Bijna drie maanden.’

‘Weten Claude en Olivier het al?’

‘Nog niet en we laten het maar even zo. Een halfjaar wachten is voor die knulletjes erg lang. We vertellen het wel als het zichtbaar wordt.’

‘Je hoopt zeker op een meisje.’

‘Dat zou leuk zijn natuurlijk, maar een jongen is ook welkom. Ik heb nog geen echo laten maken.’ Martine gaapte en wreef in haar ogen. Het viel Paul op dat ze er moe uitzag.

‘Kruip nog even in bed,’ stelde hij voor, ‘Ik hou die jochies wel bezig.’

‘Daar heb je je handen vol aan.’

‘Je onderschat me. Vergeet niet dat ik een zusje heb.’

Martine glimlachte en keek naar buiten. ‘Daar is ze weer,’ mompelde ze. ‘Ze is vroeg vanochtend.’

Paul liep naar het raam.

‘Hé, ik zag dat meisje gisteren ook. Ik vroeg haar de weg, maar ze liep me straal voorbij.’

‘Ze is altijd alleen.’

‘Ken je haar?’

‘Nee. Ze logeert vast ergens in de buurt. Elke ochtend komt ze hierlangs, al een week lang.’

Het gesprek werd onderbroken door zijn neefjes die de keuken in tuimelden. Paul maakte het ontbijt. ‘Als jullie klaar zijn neem ik jullie mee. Dan gaan we vissen in de rivier.’

‘Jaaaa,’ juichte Olivier. ‘Dan vang ik een hele grote.’

‘Ik vang een nog groterder,’ riep Claude met volle mond. ‘Zo groot.’ Hij spreidde zijn armen wijd uit en maaide bijna de chocolademelk omver.

‘Geen geklets, dooreten en dan aankleden,’ commandeerde Paul. ‘En jij gaat naar bed,’ zei hij tegen Martine.

‘Graag,’ zei Martine en liep de keuken al uit.

‘Waarom moet mama naar bed van jou?’

‘Mama is een beetje moe.’

‘Nee,’ zei Claude. ‘Mama is niet moe.’

‘Mama is nóóit moe,’ hielp Olivier zijn broertje. ‘Nooit.’

Paul ruimde de tafel af, hielp Claude met aankleden, zocht naar de visnetten en waarschuwde Pierre dat ze gingen vissen.

‘Als we terugkomen help ik je met de schuur.’

‘Dat heeft echt niet zo’n haast, hoor. Waar is Martine?’

‘Die is weer even in bed gekropen. Dat had ze nodig.’

Ze keken elkaar aan en glimlachten. ‘Aardig van je, om de jochies bezig te houden.’

‘Geen probleem,’ zei Paul.

Tegen tien kwamen ze terug met de schamele vangst van een paar torretjes, die Claude trots aan zijn moeder toonde. Martine zag er wat beter uit.

‘Bedankt Paul. Ik heb even heerlijk kunnen slapen.’

De ochtend vloog om. Paul hielp Pierre met de schuur en ’s middags fietste hij naar Montélimar. Hij verbaasde zich over de uitbreiding van het nogastadje en zag hoe overal nieuwe buitenwijken

waren verzezen. Ook de binnenstad had een facelift gekregen; gevels waren opgeknapt en bestrating vernieuwd, maar het viel hem op dat veel winkels leegstonden. Ook hier had de crisis zichtbaar toegeslagen.

Op het postkantoor kocht hij een paar ansichtkaarten en postzegels. Op een terrasje krabbelde hij een paar dankwoorden aan monsieur Martin in Crest en beloofde hem de foto's te sturen die hij van hem had genomen in de keuken. Hij eindigde met zijn naam en adres in Hauteroche.

Het losse gekeuvel op de terrasjes rondom gleden langs hem heen en wat later slenterde hij op zijn dooie gemak door het stadje en mikte de kaart in de brievenbus.

De terugtocht voerde over smalle binnenwegen. De gehuchten en dorpen die hij doorkruiste lagen te stoven in de middagzon, de meeste luiken waren gesloten om de hitte te weren. Als hij een boerderij naderde kondigde het geblaf van een hond zijn komst al aan. Vaak rende het dier vanachter een hek een eindje venijnig blaffend met hem mee. Hij was altijd op zijn hoede voor loslopende honden, want een beet in zijn kuit zou rampzalig zijn.

In een rustig tempo fietste hij verder en passeerde het kruispunt waar hij de vorige dag was gestopt om uit te rusten. Hij sloeg rechtsaf. Na een halve kilometer zag hij in de verte iemand lopen. Het was een klein donker figuurtje met een rugzak dat steeds groter werd naarmate hij dichterbij kwam. Het meisje, de wandelaarster! Hij herkende haar haastige manier van lopen.

Paul week even uit voor een rode Citroën die hem toeterend passeerde. Het meisje moest de auto ook gehoord hebben, want ze keek achterom.

Clara's hart bonsde. De rode auto zoefde voorbij, maar ze had ook de fietser gezien. Was het dezelfde jongen van gisteren? Dan zou hij haar kunnen vragen waarom ze niet had geantwoord. Nog even en...

Ze bleef strak voor zich uitkijken toen hij voorbijfietste. Vanachter haar zonnebril merkte ze wel op hoe hij zijn hoofd opzij draaide en heel even leek te aarzelen, maar ze reageerde niet. Hij stopte gelukkig niet en reed door.

Opgelucht haalde ze adem en liep langzaam verder. De afstand tussen hen werd steeds groter.

Ze moest zich niet zo druk maken. Deze blonde jongen met zijn verschoten T-shirt en spijkerbroek was een gewone toerist, een buitenlander, want hij had geen racefiets zoals de meeste Fransen. Zijn bagagedrager was leeg, hij kampeerde waarschijnlijk ergens in de buurt.

Intussen was hij al een heel eind van haar verwijderd, maar Clara zag tot haar schrik dat hij opeens, midden op de weg, afstapte.

Ze bleef staan en kon niet ontdekken wat hij uitvoerde. Hij had zijn rug naar haar toegedraaid, het leek of hij aan zijn zadel sleutelde. Toen liep hij met de fiets naar de berm en bukte, alsof hij iets opraapte. Voor hij opstapte keek hij even achterom en reed verder, om ten slotte uit het zicht te verdwijnen.

Toch bleef ze op haar hoede, maar er gebeurde niets. Wat later kwam ze bij de plek waar hij was afgestapt. Haar oog viel op iets geels aan de kant van de weg. Het was een ansichtkaart met een veld vol zonnebloemen. Had de jongen de kaart soms ook gezien, hem opgehaald om hem vervolgens weer te laten liggen? Clara bukte, pakte hem op en draaide hem om.

Op de achterkant stond een kleine tekening van een jongen op een fiets en een meisje dat voortsnel met grote passen, in simpele lijnen weergegeven met een ballpoint. Boven het hoofd van de jongen stond 'bonjour' en boven het meisje een groot vraagteken.

Onwillekeurig moest Clara glimlachen; het was heel grappig getekend. Ze draaide de kaart weer om en stuurde naar de helgele zonnebloemen. Wat moest ze hiermee? Verscheuren? Weggooien? Ze aarzelde, haalde besluiteloos haar schouders op en stopte hem toen in haar rugzak.

3

Martine zag door het keukenraam een politieauto naderen, die even later afremde voor de boerderij. Er werd aangebeld.

‘Bonjour madame,’ groette inspecteur Boltrie. ‘Ben ik hier bij de familie Perrin?’

‘Inderdaad.’

Hij stelde zich voor. ‘Ik wil u graag een paar vragen stellen, als dat mogelijk is.’

‘Komt u even binnen.’ Martine liep terug naar de keuken en maakte een uitnodigend gebaar naar een stoel.

‘Het gaat over een jongen met een buitenlandse naam, een zekere Paul van Dweevanford,’ legde hij uit toen hij ging zitten. Hij verbasterde de naam volkomen, maar Martine begreep hem onmiddellijk.

‘Dat is mijn neef. Hij komt uit Nederland, net als ik.’

‘Ah, *bon*. Dat is niet te horen, uw Frans is uitstekend.’

‘Waarover gaat het? Er is toch niets aan de hand met zijn ouders?’ informeerde Martine ongerust.

‘Nee, nee, maakt u zich geen zorgen.’

‘Ze zijn op vakantie in Schotland, ziet u. Paul logeert een poosje bij ons.’

‘Ik zou hem graag even spreken. Is hij thuis?’

‘Ja, hij helpt mijn man, ze zijn bezig in de tuin. Waarom wilt u hem spreken?’ vroeg ze verbaasd.

‘We hebben wat inlichtingen nodig over iemand die hij heeft ontmoet,’ legde inspecteur Boltrie uit. ‘Spreekt hij Frans?’

‘Hij kan zich heel goed redden.’

Op dat moment stormde Olivier de keuken in, die stokstijf stil bleef staan toen hij Boltrie zag.

‘Is die politieauto van u?’ vroeg hij en wees naar buiten.
‘Inderdaad,’ glimlachte inspecteur Boltrie.
‘Ik heb ook een politieauto, maar de sirene doet het niet meer.’
‘Dan moet je ’m even na laten kijken, want bij een politieauto hoort een sirene.’
Olivier knikte ernstig. ‘Kunt u hem maken?’
‘Zo knap ben ik niet,’ zuchtte Boltrie.
‘Wil jij Paul even halen?’ vroeg zijn moeder.
‘Waarom?’
‘Ik heb hem nodig.’ Ze duwde Olivier zacht naar buiten.

Even later kwam Paul binnen, warm en bezweet van het klussen.
‘Bonjour monsieur,’ groette hij en haastte zich naar de kraan om water te drinken. ‘Olivier vertelde dat je me nodig had,’ zei hij tegen Martine.
‘De politie wil een paar inlichtingen.’
Paul draaide zich om en keek Boltrie ongerust aan. ‘Toch niets met mijn ouders?’ vroeg hij, net als Martine.
Inspecteur Boltrie schudde zijn hoofd en nam de jongen tegenover hem op. Lang en gespierd, niet onknap, voor zover hij dat kon beoordelen. Een innemend gezicht, zou zijn vrouw zeggen.
‘Er is niets mis met je ouders,’ stelde hij hem gerust. ‘Het gaat over een zekere monsieur Martin.’
‘Monsieur Martin uit Crest?’
‘Ja.’ Inspecteur Boltrie wachtte even. ‘Ken je hem?’
‘Ik heb ’m kort geleden ontmoet en bij hem gelogeed.’
‘Hij is verongelukt.’
Paul staaarde hem verbijsterd aan. ‘Verongelukt? Hoezo... Wanneer?’
‘Drie dagen geleden. Vermoedelijk een val van de trap.’
‘Ik heb ’m... ik heb ’m nog een kaart gestuurd.’
‘Die is vanochtend aangekomen. Vandaar dat je gemakkelijk te traceren was, je naam en adres stonden erop. We zouden het erg op

prijs stellen als je een paar vragen zou willen beantwoorden. Je bent natuurlijk vrij om te weigeren, maar het zou ons kunnen helpen.'

'Natuurlijk wil ik dat.'

'Dan moet je wel even mee naar het bureau. Daar wordt het opgetekend.'

'Zal ik met je meegaan?' vroeg Martine.

'Nee, dat hoeft niet,' zei Paul. 'Wanneer moet ik komen?'

'Het liefst zo snel mogelijk. Je kunt met me meerijden als je wilt.'

'Dan ga ik even iets anders aantrekken.'

'Ik wacht wel, neem rustig de tijd.' De stem van inspecteur Boltrie bleef kalm en beheerst ondanks het onverklaarbare gevoel dat hem bleef bekruipen zodra de jongen was verschenen. Hij herkende het van vroeger, een gewaarwording die moeilijk te omschrijven viel en die hij zelf niet begreep. Alsof de ontmoeting voorbestemd was, een bedoeling had.

Onder de douche drong het nieuws pas goed tot Paul door. Monsieur Martin was dood; een val van de trap. Die was ook erg steil, had hij gemerkt. Hij moest een misstap gemaakt hebben of duizelig zijn geweest, waardoor hij zijn evenwicht had verloren. Het bericht greep hem hevig aan. Hoewel ze slechts een avond samen hadden doorgebracht zou hij die niet gauw vergeten.

Hij droogde zich af en trok schone kleren aan.

In de auto op weg naar het politiebureau was hij zwijgzaam. Ook inspecteur Boltrie sprak niet veel, hij scheen in gedachten te zijn verzonken.

'We zijn er zo,' zei hij toen ze een rotonde naderden. Aan de kant van de weg wachtte een man met een hond om over te steken. Naast hem stond een donker meisje met een zonnebril, Paul herkende haar meteen. Zelfs nu ze stil stond straalde ze kwetsbaarheid uit.

'Weet u wie dat meisje is?' vroeg hij.

Boltrie wierp een snelle blik naar buiten.

'Nee, waarschijnlijk een toeriste,' veronderstelde hij. 's Zomers

zijn hier veel vakantiegangers. Onze streek is erg in trek en wordt druk bezocht.’

Niet lang daarna kwam het politiebureau in zicht. Boltrie parkeerde de auto en ze stapten uit.

Clara stak de weg over en sloeg het eerste het beste zijpad in. Waar dat naartoe leidde wist ze niet, het deed er ook niet toe. Zolang ze maar kon blijven lopen, onderweg zijn, gaf het niet waarheen.

Het pad kronkelde omhoog, de berg in, ze moest klimmen. Dat zou het loopritme verstoren. Op een rechte weg had ze houvast, zodat ze moeiteloos in de pas kon blijven op de maat van de muziek.

Ze had de fietser weer gezien, in een politieauto deze keer. Het verwarde haar. Zou hij iets hebben uitgespookt? Ze wist zeker dat hij haar had herkend, hij had zijn hoofd opzijgedraaid en haar aangekeken. Met onzekere stappen was ze overgestoken.

Het pad naar boven was droog en stoffig. De krekels krasten een-tonig, de zon schroeide. Clara voelde een zeurende hoofdpijn opkomen.

Het beeld van de jongen in de politiewagen liet haar niet los. Ze dwong zichzelf door te lopen, maar het pad werd nauwer, de begroeiing dichter. Doorns haakten zich vast in haar spijkerbroek en T-shirt. Ze kon niet verder, het was een doodlopende weg.

Hijgend bleef ze staan in een ondoordringbare wirwar van bladeren, takken en doornstruiken. Een vogel boven haar hoofd schoot klapwiekend weg en liet een schrille kreet horen.

Ze worstelde zich los, keerde om en begon aan de afdaling.

De luiken waren halfgesloten om de hitte te weren en de ventilator aan het plafond draaide op volle toeren, maar het bracht weinig verkoeling.

Een jonge agent zat achter de computer om het vraaggesprek vast te leggen. Inspecteur Boltrie nam plaats achter een bureau.

‘Het zal niet veel tijd in beslag nemen,’ stelde hij Paul gerust. ‘Je naam graag.’

‘Paul van Duivenvoorde.’ Hij moest zijn naam spellen.

‘Woonplaats?’

‘Amsterdam.’

‘Je spreekt goed Frans,’ merkte inspecteur Boltrie op.

Hetzelfde had monsieur Martin gezegd, flitste door Paul heen. Hij gaf ook hetzelfde antwoord.

‘Ik heb tot mijn achtste in Toulouse gewoond, waar mijn vader toen werkte.’

‘Je bent hier met vakantie, vertelde je tante. Hoe ben je hier gekomen?’

‘Op de fiets.’

‘Helemaal vanuit Nederland?’ De wenkbrauwen van Boltrie schoten verbaasd omhoog.

Paul knikte.

‘Zegt wel iets over je conditie.’

‘Ik heb getraind.’

‘Dat moet ook wel, als je zo’n fietstocht onderneemt. Wanneer was je in Crest?’

‘Ik kwam daar maandag om een uur of zes aan, net voor de storm. Ik vluchtte een café in, waar monsieur Martin ook was. Hij bood me aan bij hem te slapen.’

‘Welk café was dat?’

‘Ik heb niet op de naam gelet, het was in de buurt van de brug over de Drôme.’

‘Hoelang heb je bij hem gelogeed?’

‘Een nachtje maar, de volgende ochtend ben ik vertrokken.’

‘Ben je toen naar Hauteroche gegaan?’

‘Nee, ik heb die dag een camping opgezocht, een eindje van Crest vandaan.’

‘Waar?’

Paul noemde de naam van het gehucht.

‘Weet je ook hoe die camping heet?’

Waarom moeten ze dat allemaal weten, vroeg Paul zich af. ‘Nee. Ik kampeerde bij een boer, die Vagnel of Vignel heet. Ja, Vignel, ge-loof ik.’

‘En daarna?’

Zo nauwkeurig mogelijk beschreef Paul de route die hij had afgelegd. Hij haperde soms even, omdat hij niet zo snel op een woord kon komen.

‘Kende je monsieur Martin?’

‘Dat niet, ik ontmoette hem in het café waar ik schuilde.’

‘En hij bood je zomaar onderdak aan?’

‘Ja. We raakten in gesprek en hoorden dat de camping werd ont-ruimd vanwege het noodweer. Toen zei hij dat ik wel bij hem kon sla-pen.’

‘Was je niet verbaasd dat hij zomaar een onbekende mee naar huis nam?’

‘Dat scheen hij vaker te doen, dat hoorde ik in het café. En later, bij hem thuis, vertelde hij over de mensen die bij hem hadden gelo-geerd.’

Boltrie merkte dat Paul geëmotioneerd raakte, al probeerde hij het te maskeren. De dood van die man greep hem duidelijk aan. Uit ervaring wist hij dat hij nooit te snel een oordeel moest vormen, je kon niet voorzichtig genoeg zijn. De praktijk wees uit dat doortrapte

oplichters vaak een eerlijke indruk wekten. Toch vertelde zijn intuïtie hem dat deze jongen oprecht was, al was hij enigszins terughoudend.

‘Hoe hebben jullie de avond doorgebracht?’

Paul wreef met de rug van zijn hand over zijn voorhoofd. Hij probeerde zich de uren in de keuken weer voor de geest te halen. Alleen wat voor de politie belangrijk kon zijn moest hij vertellen.

‘We hebben wat gegeten en gepraat. Ik was nogal moe en ben niet te laat naar bed gegaan.’

‘Waarover hebben jullie het gehad?’

‘Hij vroeg waar ik woonde, wat mijn ouders deden, dat soort dingen.’

Boltrie wachtte.

‘Probeer je alles te herinneren wat er die avond is besproken of voorgevallen. Soms kan een onbelangrijke opmerking of voorval een aanwijzing zijn. Jij bent waarschijnlijk een van de laatsten geweest die hem heeft gezien en gesproken. Wat voor indruk maakte monsieur Martin? Leek hij ongerust, gedeprimeerd of zorgelijk?’

‘Nee, dat niet,’ zei Paul. Hij dacht na. ‘Wat eenzaam misschien. Hij woonde alleen, zijn vrouw was overleden, zijn dochter ook. Hij vertelde dat hij vroeger een garage had, die hij heeft verkocht aan een Portugees. Ook sprak hij over zijn kleinzoon, die erg handig scheen te zijn en alles van auto’s afwist. Met hem had hij veel contact, vooral na de dood van zijn dochter, maar sinds hij was verhuisd zagen ze elkaar niet veel meer.’

‘Weet je de naam van die kleinzoon?’

Paul dacht even na. ‘Als ik me niet vergis heet hij Alain.’

‘Vertelde hij ook waar hij woonde?’

‘In Lyon, geloof ik. Ja, Lyon, ik weet het haast zeker. Eerst heeft hij een poosje in Valence gezeten en daarna vertrok hij naar Lyon.’

‘Werkt hij daar?’

Paul haalde zijn schouders op. ‘Waarschijnlijk.’

‘Heeft hij nog over andere mensen gesproken?’

‘Aan het ontbijt vertelde hij over een jong stel dat daar had gelooged. En over een Belg, die goed gitaar kon spelen en zingen. Op die manier betaalde hij zijn vakantie in Frankrijk.’

‘Had je de indruk dat er in huis iets te halen viel?’

‘Ik zou niet weten wat. Alles zag er nogal armoedig uit. Nee...’ hernam Paul, ‘niet sjofel, eerder heel ouderwets, alsof er in jaren niets veranderd was. Ook de televisie was heel oud.’

‘Je zegt dat je vroeg naar bed bent gegaan. Heb je de hele nacht doorgeslapen?’

Paul raakte geïrriteerd. Het kostte hem inspanning om alle vragen zo zorgvuldig mogelijk te beantwoorden. Wat maakte het nou uit of hij de hele nacht geslapen had of niet?

‘Ik ben er om een uur of drie even uit geweest omdat ik naar de wc moest.’

‘En monsieur Martin? Sliep hij de hele nacht door?’

‘Nee, hij zat in de keuken,’ liet Paul zich ontvallen.

‘Midden in de nacht?’

Het eenzame beeld van monsieur Martin aan de keukentafel dook op.

‘Ja, midden in de nacht,’ antwoordde hij stug. ‘Is daar iets mis mee?’

Boltrie sloeg geen acht op de toon. ‘Hebben jullie toen met elkaar gesproken?’

‘Heel even maar. Hij zei dat hij vaker ’s nachts opstond om een kop thee te drinken of een kruiswoordpuzzel op te lossen.’

Een plotselinge weerzin steeg in hem op, het werd wazig voor zijn ogen. Monsieur Martin was dood, daar ging het om, en hij zat hier te wauwelen over een kruiswoordpuzzel. Alsof die er iets toe deed!

‘Is er iets?’ vroeg Boltrie.

‘Non, ça va, ça va... het gaat,’ mompelde Paul. ‘Ik ben alleen een beetje draaierig, waarschijnlijk door de hitte.’

De jonge agent achter de computer stond op om een glas water te halen.

‘Drink maar wat,’ zei hij. ‘Het is inderdaad snoeiheet.’

‘Ik denk dat we het hier voorlopig bij zullen laten,’ zei Boltrie. ‘Zou je de verklaring nog even willen tekenen?’

De agent, die alles had genoteerd, legde een uitgeprinte tekst voor hem neer en Paul krabbelde zijn naam eronder.

‘Even nog een telefoontje plegen,’ zei Boltrie. ‘Dan breng ik je weer terug.’

Hij verdween naar een ander vertrek en bleef vrij lang weg.

Toen hij weer verscheen stond Paul op en samen liepen ze naar de auto.

‘Je vond monsieur Martin sympathiek, is het niet?’ hervatte inspecteur Boltrie toen hij de motor startte.

Paul knikte. Hij wendde zijn hoofd af en slikte.

Op de terugweg keek Boltrie even opzij. De jongen zag er nog steeds, ondanks de bruinverbrande huid, weggetrokken uit.

‘Zelfs al ken je iemand oppervlakkig, zo iets komt toch hard aan.’

‘Ja,’ gaf Paul toe. ‘Waarom moest ik eigenlijk al die vragen beantwoorden?’

Boltrie aarzelde even.

‘Monsieur Martin lag onder aan de trap, alles wijst op een ongeluk, maar toch zijn er twijfels.’

‘Bedoelt u... bedoelt u dat ze denken dat er opzet in het spel is?’

Boltrie gaf geen rechtstreeks antwoord.

‘Je hebt zelf ervaren dat hij zomaar onbekenden in huis nam. Er wordt onderzocht of er na jouw vertrek nog iemand bij hem is geweest.’

‘Als dat niet zo is zou u mij kunnen verdenken,’ merkte Paul op.

‘Hoezo?’

‘Nou, ik had bijvoorbeeld dezelfde avond terug kunnen gaan, ik wist waar hij woonde. Als ik had aangebeld had hij me zeker binnengelaten.’

Boltrie glimlachte.

‘Maar je bent die avond niet teruggegaan. Je bent op de camping gebleven bij de Vignels.’

‘Hoe weet u dat zo zeker?’ Het klonk bijna uitdagend.

‘Je hebt je fiets in de schuur gezet en die gaat ’s avonds op slot. Als er iemand aankomt of vertrekt slaan de honden aan, zeker ’s nachts, dat zou iedereen hebben gehoord.’

Hij heeft de camping gebeld, wist Paul. Daarom liet hij me wachten.

‘We moeten nu eenmaal alles natrekken.’ Het klonk bijna als een verontschuldiging.

Zwijgend reden ze verder. Paul keek uit het raam, over de bergen hing een waas. De lavendel begon zijn paarsblauwe kleur te verliezen, het zou niet lang meer duren voor het werd geoogst.

‘Over een paar weken is de lavendeltijd voorbij,’ merkte Boltrie op, alsof hij zijn gedachten raadde. Hij sloeg af en even later stonden ze voor de boerderij van Martine en Pierre.

Ze stapten uit en Boltrie gaf Paul een hand. ‘Mochten we je nog nodig hebben, kunnen we dan weer op je rekenen?’

‘Natuurlijk.’

‘Merci. En wellicht tot ziens...’ Een bemoedigend klopje op zijn schouder en even later was de auto verdwenen.